INNOVATSION TA’LIMDA PSIXOLOGLARNING AHAMIYATI

Qalandarova Gulqand Mamurovna
O‘zbekiston davlat Jahon tillari universiteti,
pedagogika psixologiya kafedrasi o‘qituvchisi

Annotatsiya: Innovatsion ta’lim muhitida psixologlarning ahamiyati hozirgi kunda har qachongidan ham dolzarb hisoblanadi. Psixologlar o‘quvchilar va o‘qituvchilar o‘rtasidagi psixologik munosabatlarni, shuningdek, o‘quv muhitini yaratishda katta ahamiyatga ega. Ular ta’lim jarayonida nafaqat bilim va ko‘nikmalarni o‘rgatish, balki o‘quvchilarning ruhiy holatini, motivatsiyasini va o‘z-o‘zini anglashini rivojlantirishda muhim rol o‘ynaydi. Mazkur maqolada innovatsion ta’limda psixologlarning o‘rni va ahamiyati tahlil etilgan.
Kalit so‘zlar: innovatsion ta’lim, psixologiya, tanqidiy fikrlash, individual xususiyatlar, pedagogik mahorat, bilim va ko‘nikmalar.

Аннотация: Роль и значение психологов в инновационной среде обучения сегодня более актуальны, чем когда-либо. Образовательный процесс – это не только передача знаний, психологи играют большую роль в создании психологических отношений между учениками и преподавателями, а также среды обучения. Психологи играют важную роль в образовательном процессе не только в обучении знаниям и умениям, но и в развитии психического состояния, мотивации и самосознания учащихся. В этой статье представлена информация о важности будущих психологов в инновационной среде обучения.
Ключевые слова: инновационное образование, психология, критическое мышление, индивидуальные особенности, педагогические умения, знания и умения.

Abstract: The role and importance of psychologists in innovative learning environments is more relevant today than ever. The educational process is not only about imparting knowledge, but psychologists have a great role in creating psychological relationships between students and teachers, as well as the learning environment. Psychologists play an important role in the educational process, not only in teaching knowledge and skills, but also in developing students' mental state, motivation and self-awareness. This article provides information on the importance of future psychologists in innovative learning environments.
Key words: innovative education, psychology, critical thinking, individual characteristics, pedagogical skills, knowledge and skills.

KIRISH. Ta’lim jarayoniga zamonaviy pedagogik texnologiyalar va interfaol metodlarning keng joriy etilishi o‘quvchilarning psixologik holatiga o‘z ta’sirini ko‘rsatadi. Bu holat esa, o‘z navbatida, psixologlarning ta’lim jarayonidagi o‘rnini yanada oshiradi. Hozirgi kunda dolzarb hisoblangan innovatsion ta'limda psixologlarning ahamiyatini tushunish uchun, avvalo, innovatsion ta'limning o‘ziga xos xususiyatlarini ko‘rib chiqish zarur. Innovatsion ta’lim, an’anaviy ta’limdan farqli o‘laroq, o‘quvchilarning ijodkorlik, tanqidiy fikrlash, muammolarni hal qilish qobiliyatlarini rivojlantirishga qaratilgan. Ushbu jarayonda psixologlar o‘quvchilarning individual xususiyatlarini, ularning ehtiyojlarini va qobiliyatlarini hisobga olishlari kerak. Bu esa innovatsion ta’lim jarayonining samaradorligini ta’minlovchi muhim omil hisoblanadi.

ADABIYOTLAR TAHLILI VA TADQIQOT METODOLOGIYASI

Ta’lim jarayoniga yangi g‘oya, usul, texnologiya va yondashuvlarni kiritish orqali o‘quv jarayonini samarali, qiziqarli va natijali qilishga qaratilgan innovatsion ta’lim tizimida o‘quvchilar faol ishtirok etadilar, mustaqil fikrlaydilar va muammoga yechim topa oladilar. Ushbu tizim o`quvchilarning psixologik barqarorligiga o`z ta`sirini ko`rsatadi. Psixologlar innovatsion ta'lim muhitida o‘quvchilarning ruhiy holatini kuzatish va baholashda muhim rol o‘ynaydi. Ular o‘quvchilarning stress darajasini, motivatsiyasini va o‘z-o‘zini anglashini o‘rganish orqali ta'lim jarayonini yaxshilashga yordam berishlari mumkin. Bu jarayonda psixologlar o‘quvchilarga psixologik yordam ko‘rsatish, ularning muammolarini hal qilishda qo‘llab-quvvatlash va o‘z-o‘zini anglashlarini rivojlantirishda faol ishtirok etadilar. Innovatsion ta'lim muhitida psixologlarning o‘rni shunchaki o‘quvchilarga yordam berish bilan cheklanmaydi. Shuningdek, ular o‘qituvchilar bilan hamkorlikda sog‘lom psixologik muhit yaratish va nizolarni bartaraf etish, innovatsion o`zgarishlarga moslashish jarayonini qo‘llab-quvvatlashlari zarur. Psixologlar o‘qituvchilarga ta’lim jarayonida qanday qilib o‘quvchilarning ehtiyojlarini hisobga olish, ularni rag‘batlantirish va motivatsiya berish bo‘yicha maslahatlar berishlari mumkin. Bu esa o‘qituvchilarning pedagogik mahoratini oshirishga va ta'lim jarayonini yanada samarali qilishga yordam beradi.[1]

MUHOKAMA VA NATIJALAR.Innovatsion ta'lim muhitida psixologlarning hamiyati beqiyosdir sababi ular zamonaviy ta`lim texnologiyalari, o`qitish usullari, jadal o`zgarayotgan sharoitda o`quvchilarga psixologik yordam beradilar. Ular ta'lim muassasalarida ijtimoiy va emosional o‘quvni rivojlantirishda ham muhim rol o‘ynaydilar. Ijtimoiy va emosional o‘quv, o‘quvchilarning o‘zaro munosabatlari, hissiy holatlari va jamiyatda o‘z o‘rnini topish qobiliyatlarini rivojlantirishga qaratilgan. Psixologlar bu jarayonda o‘quvchilarga ijtimoiy ko‘nikmalarni o‘rgatish, ularning hissiy intellektini rivojlantirish va ijtimoiy muammolarni hal qilishda yordam berishlari mumkin. Bundan tashqari, psixologlar innovatsion ta'lim muhitida ta'lim tizimining samaradorligini oshirishda ham muhim ahamiyatga ega. [2]

Ular ta'lim jarayonida o‘quvchilarning muvaffaqiyatini baholashda, o‘quv dasturlarini takomillashtirishda va ta'lim muassasalarining strategik rivojlanishida ishtirok etadilar. Psixologlar ta'lim tizimining ijtimoiy va madaniy kontekstini hisobga olgan holda, ta'lim jarayonini yanada samarali va moslashtirilgan qilishda yordam berishlari mumkin. Innovatsion ta'lim muhitida psixologlarning ahamiyatini yanada kuchaytiradigan omil, zamonaviy texnologiyalar va raqamli resurslarning ta'lim jarayoniga kirishi hisoblanadi. Psixologlar yangi texnologiyalarni qo‘llash orqali o‘quvchilarning o‘z-o‘zini anglashini, ijodkorligini va o‘z qobiliyatlarini rivojlantirishda, o`quvchilar o`rtasidagi nizoni bartaraf etishda yordam bera oladilar. Masalan, onlayn platformalar orqali psixologik yordam ko‘rsatish, o‘quvchilarning o‘z fikrlarini ifoda etishlari uchun yangi imkoniyatlar yaratadi. [3] Shuningdek, psixologlar innovatsion ta'lim muhitida o‘quvchilarning o‘zaro munosabatlarini rivojlantirishda ham faol ishtirok etadilar. Ular o‘quvchilar o‘rtasidagi ijtimoiy aloqalarni mustahkamlash, guruh ishlarini tashkil etish va o‘quvchilarning bir-biriga bo‘lgan ishonchini oshirishda yordam berishlari mumkin. Bu esa o‘quvchilarning o‘zaro munosabatlarini yaxshilashga va ta'lim muhitini yanada ijobiy qilishga yordam beradi.[4]

Innovatsion ta'lim muhitida psixologlarning ahamiyatini to‘liq anglash uchun, ularning o‘z bilim va ko‘nikmalarini doimiy ravishda yangilab borishlari zarur. Psixologlar zamonaviy tadqiqotlar, yangi psixologik metodlar va innovatsion yondashuvlar haqida doimiy ravishda o‘rganishlari va o‘z bilimlarini amaliyotda qo‘llashlari kerak. Bu esa ularning ta'lim jarayonidagi o‘rnini yanada mustahkamlashga yordam beradi.[5]

XULOSA . Xulosa qilib aytganda, innovatsion ta'lim muhitida psixologlarning o`rni juda katta. Ular ta'lim jarayonida nafaqat o‘quvchilarga, balki o‘qituvchilarga ham yordam berish

orqali ta'lim tizimini yanada samarali va ijobiy qilishda muhim rol o‘ynaydilar. Shu sababli innovatsion ta`lim muhitida psixologlarning o`rni yanada ortib bormoqda. Xozirgi kunda jadal rivojlanayotgan yangi ta`lim tizimiga o`quvcilarning moslashishida ham psixologlarning o`rni beqiyos. Ular o‘quvchilarning ruhiy holatini, motivatsiyasini va ijtimoiy ko‘nikmalarini rivojlantirishda faol ishtirok etib, ta'lim muhitini yanada yaxshilashga yordam beradilar. Shu bilan birga, psixologlar zamonaviy texnologiyalarni qo‘llash orqali ta'lim jarayonini yanada samarali va qiziqarli qilishlari mumkin. Ularning bilim va ko‘nikmalarini doimiy ravishda yangilab borish, innovatsion ta'lim muhitida muvaffaqiyatli faoliyat yuritish uchun zarurdir. Psixologlar turli treninglar, psixologik mashg`ulotlar, suhbatlar o`tkazishlari orqali o`quvchilarning ijtimoiy ko`nikmalarini rivojlantirishadi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. Abdurahmanov, O. (2021). "Educational Psychology: Theoretical and Practical Foundations". Tashkent: Teacher.
2. Muradov, A. (2022). "Innovative Education and Psychological Approaches". Samarkand: Publication of Samarkand State University.
3. Tursunova, N. (2023). "Collaboration between teachers and psychologists". Bukhara: Bukhara State University.
4. Kadirova, S. (2022). "Psychological support and its role in the educational process". Tashkent: Science and technology.
5. Khudoyberdiyev, R. (2021). "The Role of Psychologists in Innovative Learning Environments". Andijan: Andijan State University.
6. Rahmonova, D. (2023). "Social-emotional development of students". Fergana: Fergana State University.
7. Karimov, E. (2022). "Psychology and Education: New Approaches." Namangan: Namangan State University.